

Kära Barnmorska

På uppdrag av medlemmarna utreder Svenska Barnmorskeförbundet frågan om att bilda fackförening. Arbetet går bra och projektledare Eva Nordlund med övriga styrelsen har besökt nästan alla lokalföreningar för att diskutera en möjlig ny facklig organisation för Sverige barnmorskor i samarbete med Saco-förbundet Akademiker i samhällsbärande funktioner (SRAT).

Nu har vi sammanställt era frågor och tillsammans med SRAT skrivit svar som vi hoppas ska hjälpa dig att komma fram till vad Du anser. För oss som kår är det viktigt att alla barnmorskor, både fackligt organiserade och oorganiserade, funderar på detta.

I augusti kommer en webbenkät där vi ställer frågan om just Du kommer att vilja bli medlem i ett framtida barnmorskefack – oavsett vilken organisation Du tillhör idag. Att så många som möjligt svarar är viktigt för att vi ska kunna avgöra om vi ska gå samman med SRAT och bilda en fackförening – eller om vi inte ska göra det.

Så jag ber Dig att verkligen läsa detta, fundera på vad Du tycker och kontrollera att Du har en korrekt mejladress i vårt register. Information om hur Du gör det finns i slutet av dokumentet.

Till sist hoppas jag att du vill hjälpa oss att fatta rätt beslut genom att svara på enkäten i augusti.

Tack på förhand!

Mia Ahlberg Förbundsordförande.

Frågor och svar

Varför ska Svenska barnmorskeförbundet bilda ett fackförbund inom SRAT?

Det går inte längre att särskilja frågor om lön och arbetsvillkor från de professionsfrågor som vi är experter på. Barnmorskor är spetskompetenta och efterfrågade akademiker som passar väl in i Saco. Att bilda ett självständigt barnmorskeförbund skulle kräva en ekonomi och förhandlingsrätt som vi saknar. Vi bedömer att möjligheten att styra fullt ut över både våra professionella frågor och de fackliga frågorna skulle öka om vi samarbetar med SRAT. Barnmorskeförbundet kommer att fortsätta vara ett starkt professionsförbund med samma uppdrag som tidigare, men med ett tydligt fackligt mandat.

Hur kan fackliga frågor utveckla professionen?

För att utveckla professionen behöver man arbeta även med ”traditionellt” fackliga frågor som kollektivavtal, arbetsmiljö, löner och arbetsrättsligt stöd. SRAT har under många år arbetat integrerat och parallellt med båda dessa områden för att dess medlemmars möjligheter till vidareutveckling inom yrket. De anser det också viktigt att arbeta för yrkets utveckling gentemot politiker, myndigheter och utbildningsinstanser. En högt kvalificerad utbildning och kompetens för mer kvalificerade arbetsuppgifter ska motivera en högre lön. Målet är tredubblad lön vid arbetslivets slut.

Vad händer med Svenska Barnmorskeförbundets identitet?

Som yrkesförbund inom SRAT behåller barnmorskeförbundet sin självständighet i yrkesfrågor. SRAT ser sitt uppdrag som att stötta och driva de fackliga frågorna utifrån vår expertkunskap och gör inga anspråk på att vara ett professions- eller yrkesförbund. Detta är en avgörande skillnad mot Vårdförbundet som definierar sig som ett yrkesförbund som driver både professions- och fackliga frågor. Denna skillnad anser vi vara viktig för möjligheten att lyfta barnmorskors specifika krav och behov vid förhandlingsborden.

SRAT ger sina medlemmar traditionell facklig service och utöver det skulle barnmorskeförbundet att ha mycket stort inflytande över vilka frågor som SRAT ska driva för barnmorskor. I Vårdförbundet är vi en mindre grupp med specialintressen som konkurrerar med sjuksköterskor och andra grupper med specialintressen.

Kommer vi att få gehör för våra särintressen?

Om Sveriges barnmorskor väljer att vi ska ingå i SRAT skulle vi vara 6 000 barnmorskor med 19 000 ytterligare medlemmar bakom oss. En mindre organisation med SRAT:s konstruktion gör det möjligt för oss att driva våra särintressen utan konkurrens med andra. Eftersom övriga medlemmar inom SRAT inte verkar på samma spelplan, kan de vara ett stort stöd när vi vill driva våra specialfrågor.

SRAT har ett dubbelanslutningsavtal med Sveriges universitetslärarförbund (SULF) och bevakar sina medlemmars intressen inom det området. Vi räknar med att statligt anställda barnmorskor, som till exempel lärare och forskare, kommer att stärkas av att Svenska Barnmorskeförbundet går samman med SRAT.

Kommer vår röst att fortsätta höras?

Som medlemmar i SRAT kommer Svenska Barnmorskeförbundet att vara representerade i alla sammanhang där parterna(facken) bjuds in till dialog och förhandlingar. Att samarbeta med SRAT tror vi därför skulle ge barnmorskor en ännu tydligare röst i samhällsdebatten. Något som vi betraktar som helt avgörande för vår framtid och yrkesutveckling.

Vilka skulle företräda oss inom SRAT?

Inom de flesta avtalsområden där SRAT ingår finns antingen ett samverkansavtal eller MBL-processer som ger SRAT inflytande genom förbundets olika förhandlingskarteller. När SRAT samverkar inom en förhandlingskartell äger de alltid rätten att lyfta aktuella intressefrågor utifrån medlemmarnas specifika behov.

På centrala nivå är SRAT en del av AkademikerAlliansen som förhandlar för landstings- och kommunanställda. SRAT:s avtal är i nuläget är väldigt likt Vårdförbundets. SRAT som skulle företräda barnmorskorna fackligt i AkademikerAlliansen är en stark part. Lokalt skulle barnmorskeförbundet företrädas av centrala förhandlare från SRAT med inriktning mot barnmorskor, lokalt förtroendevalda och SRAT:s lönelegationer.

Hur påverkas våra möjligheter att samverka?

Alla parter ska vara delaktiga och tillsammans skapa en god arbetsmiljö och verksamhet. Lokalt kommer barnmorskor att ha en given plats på till exempel klinisknivå i alla lägen då det finns två Saco-platser, vilket oftast är fallet. Om det bara finns en Saco-plats som upptas av en läkare, sjukgymnast, arbetsterapeut eller annan finns alltid möjligheten att lyfta ut och samverka runt en specifik fråga som rör barnmorskorna på kliniken eller i primärvården. Om ett sjukhus har en stor grupp barnmorskor som tillhör det nya barnmorskeförbundet kan det bli aktuellt att även delta i samverkan på högre nivåer. I primärvården kan en annan Saco-medlem företräda även barnmorskor, alternativt växlar man vem som sitter på Saco-mandatet. Även här kan samverkan kring specifika frågor för barnmorskor ske vid sidan av. Organisationen kring kommunalt anställda barnmorskor är ännu inte klar.

Fakta

Försäkringar

SRAT:s medlemsförsäkringar finns i Folksam och som ny medlem får du tre månader gratis liv-, sjukkapital-, diagnos- och olycksfallsförsäkring utan hälsodeklaration. Därefter väljer du om du vill fortsätta med försäkringarna eller inte. Tilläggsförsäkringar kräver hälsodeklaration. På SRAT:s webbplats, www.srat.se, finns mer information om vilka försäkringar som finns.

A-kassa och inkomstförsäkring

Det blir ingen skillnad när det gäller medlemskap i A-kassan. Alla som har lägst treårig högskoleutbildning har rätt att vara medlem i Akademikernas Arbetslöshetskassa, AEA, oavsett facklig tillhörighet. Medlemmar i Vårdförbundet tillhör redan AEA. Medlemsavgiften till A-kassan betalas direkt till AEA och påverkas inte om du lämnar Vårdförbundet. Istället för Vårdförbundets inkomstförsäkring som fyller ut ersättningen från A-kassan kommer du att omfattas av SRAT:s försäkring som ger förstärker din inkomst i 150 dagar med ett inkomsttak på 100 000 kronor per månad.

Medlemsavgift

Alla medlemmar kommer att betala en månadsavgift till Svenska Barnmorskeförbundet. Avgiften blir sannolikt lägre eller samma som idag för de barnmorskor som är med i dagens barnmorskeförbund och samtidigt fackligt anslutna till Vårdförbundet, SULF eller annan facklig organisation. Som medlem i Svenska Barnmorskeförbundet kommer du också att vara fackligt ansluten.

Arbetsplatser utan kollektivavtal

Alla legitimationsyrken inom SRAT omfattas i huvudsak av kollektivavtal. Kollektivavtal saknas dock inom vissa uthyrningsföretag som kan vara aktuella för barnmorskor. SRAT ger självklart medlemmar på arbetsplatser som inte är bundna av kollektivavtal rådgivning och stöd gällande anställningskontraktens utformning och i eventuella arbetsrättsliga processer. På större arbetsplatser utan kollektivavtal arbetar SRAT aktivt för att få till stånd ett avtal.

Privat sektor

Vid behov hjälper SRAT till att bilda lokala arbetsplatsföreningar som kan agera som lokal part i förhållande till arbetsgivaren. Förbundet stöttar lokala representanter genom utbildning. Där det saknas lokal representation företräder kansliets förhandlare medlemmarnas intressen. I frågor gällande de kollektivavtal med Almega Vårdföretagarna som Svenska Barnmorskeförbundets medlemmar omfattas av samverkar SRAT med övriga Saco-förbund inom förhandlingsorganisationen Akademikerförbunden SRAT har medlemmar inom både privat och offentlig sektor. Den privata sektorn omfattar en dryg tredjedel av förbundets medlemmar.

SRAT erbjuder något för alla

Alla barnmorskor kommer att ha en plats i det nya förbundet. Nedan följer några av SRAT:s erbjudanden till olika medlemsgrupper.

Chefer erbjuds:

- tillgång till den bästa lönestatistiken för chefer (Saco Lönesök)
- coaching för chefer samt möjlighet att delta i chefsnätverk runt om i landet tillsammans med andra chefer från SRAT och chefer från andra förbund inom Saco
- tillgång till särskilda förhandlare för chefer och på sikt särskilda nätverk för barnmorskeledare

Egenföretagare erbjuds:

- särskilt medlemskap med en lägre avgift än övriga yrkesverksamma medlemmar eftersom de oftast inte behöver samma förhandlingshjälp som övriga medlemmar
- försäkringslösningar genom Folksam (till exempel företag- och patientförsäkring)
- särskilt förmånspaket genom Danske Bank
- tillgång till medlemsavgiftens inkomst- och hälsoskyddsförsäkringar

Barnmorskestudenter erbjuds:

- noll avgift under studietiden och reducerad avgift under det första året efter examen
- att studerandemedlem räknas in i förbundets inkomstförsäkring

Lokala fackligt förtroendevalda erbjuds

- grundläggande facklig utbildning på minst tre dagar för alla lokala företrädare inom kommuner och landsting
- fortsättningskurser och möjlighet att rikta utbildningsinsatser direkt till berörda arbetsplatser eller till barnmorskegruppen
- Utbildning efter uppdrag, avtalsområde och behov

betald utbildning, logi, resa i samband med facklig utbildning

Pensionärer erbjuds:

- Reducerad medlemsavgift

Att vara ett fackförbund

Facklig tid

Förtroendevalda på en arbetsplats är skyddade enligt Lagen om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen. I praktiken innebär det att en förtroendevald ska ha rätt att göra sitt jobb som förtroendevald på arbetstid. Man kan också välja att ha en kombinerad roll som förtroendevald och skyddsombud.

En annan typ av facklig tid är den som ligger utanför arbetsplatserna och som regleras enligt avtal med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Vårdförbundet har till exempel hel- och deltidsanställda förtroendevalda i lokalavdelningar med hjälp av den tiden. Enligt avtal med SKL har de fackliga organisationerna rätt till facklig tid med fyra timmar/medlem/år. Det innebär att man med 200 medlemmar har rätt till 800 timmars facklig tid. I denna tid räknas vanligtvis inte den tid in som går till förhandlingar/samverkan som arbetsgivaren kallar till. Det betyder att med 200 medlemmar kan man tillgodoräkna sig tid som motsvarar ungefär en halvtidsanställning. Denna tid kan delas upp på fler personer efter överenskommelse med arbetsgivaren. Barnmorskeförbundets förtroendevalda skulle även arbeta med vårdutveckling vilket innebär att den fackliga tiden förstärks med annan tid för gemensamt arbete med arbetsgivaren. Barnmorskor kan i ett nytt förbund inte längre vila mot all facklig tid som sjuksköterskor genererat men den barnmorska/barnmorskor som har den här fackliga tiden arbetar å andra sidan enbart med barnmorskefrågor i en decentraliserad organisation med snabba beslutsvägar. Beroende på vilken typ av frågor eller problem som uppstår får medlem eller grupp hjälp av förtroendevald på arbetsplats, stöd av barnmorska som arbetar på facklig tid enligt ovan, centrala förhandlare med inriktning mot barnmorskor, Barnmorskeförbundets styrelse eller en kombination av alla. Meningen med SRAT:s sätt att arbeta är just att förena det fackliga förhandlingsarbetet med professionsfrågorna.

Strejkassa

Det finns en strejkassa. När en ny medlemsgrupp kommer in i förbundet börjar denna, genom sin medlemsavgift, att avsätta en avgift till förbundets strejkassa. Skulle en strejk utlysas får berörda medlemmar ersättning från förbundets strejkassa. Strejkassan är gemensam för förbundets alla medlemmar.

Förhandling

SRAT har en stark position vid förhandlingsbordet genom sin tillhörighet till AkademikerAlliansen och finns med i alla förhandlings- och samverkansfrågor som hanteras på olika nivåer. Inom AkademikerAlliansen är SRAT väl representerade i såväl förhandlingsdelegation som i det högsta beslutande organet, Representantskapet. Skulle Barnmorskeförbundet bli en del av SRAT så skulle inflytandet stärkas ytterligare. I och med att Saco i huvudsak består av yrkesförbund så är det lätt att driva professionsfrågor i de olika förhandlingskartellerna, vilket är en förutsättning för samarbetet mellan förbunden. De frågor SRAT driver är de som medlemsgrupperna anser är viktiga. Vad gäller barnmorskor i den privata sektorn är majoriteten sannolikt anställda på företag som omfattas av kollektivavtalet för Bransch E. Inom avtalsområde Bransch E är SRAT genom Akademikerförbunden part i avtalet på samma sätt som Vårdförbundet. SRAT kan därför påverka både centrala- såväl som lokala avtal inom områden där vi har medlemmar. Exempel på företag som omfattas av avtalsområdet är Praktikertjänst och Capiro.